

Eiropas Savienības
Padome

Luksemburgā, 2023. gada 27. jūnijā
(OR. en)

11084/23

SUSTDEV 100
ONU 43
ENV 751
DEVG 131
AG 64

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2023. gada 27. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	10629/23 + ADD 1
Temats:	ES sasniegusi vidusposmu Programmas 2030. gadam īstenošanā: transformatīvu pārmaiņu veicināšana un paātrināts progress visos līmeņos – Padomes secinājumi (2023. gada 27. jūnijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi "ES sasniegusi vidusposmu Programmas 2030. gadam īstenošanā", kurus Padome apstiprināja 3962. sanāksmē, kas notika 2023. gada 27. jūnijā.

**ES sasniegusi vidusposmu Programmas 2030. gadam īstenošanā:
transformatīvu pārmaiņu veicināšana un paātrināts progress visos līmeņos**

Padomes secinājumi

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

1. *ATKĀRTOTI APSTIPRINA*, ka Eiropas Savienība (ES) un tās dalībvalstis stingri atbalsta Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tās ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), kas ir mūsu kopīgais ceļvedis virzienā uz ilgtspējīgu nākotni. *ATGĀDINA* savus 2017. gada jūnija, 2019. gada aprīļa, 2019. gada decembra un 2021. gada jūnija secinājumus, Eiropadomes 2018. gada oktobra secinājumus, kā arī galvenos politiskos vēstījumus augsta līmeņa politiskajam forumam par ilgtspējīgu attīstību 2023. gadā un *ATKĀRTOTI APSTIPRINA* tajos izklāstītās apņemšanās.
2. *UZSVER*, ka miers, drošība un starptautisko tiesību, tostarp starptautisko cilvēktiesību, ievērošana ir priekšnoteikumi ilgtspējīgai attīstībai atbilstoši Programmas 2030. gadam integrētības, nedalāmības un savstarpējas saistības raksturam, kā noteikts 16. IAM. *ATKĀRTOTI PAUŽ* stingru nosodījumu Krievijas nelikumīgajai, neprovocētajai un nepamatotajai agresijai pret Ukrainu, ar ko tiek klaji pārkāptas starptautiskās tiesības, tostarp ANO Statūti; *ATKĀRTOTI PAUŽ* solidaritāti ar Ukrainu un Ukrainas tautu un *ATBALSTA* ANO ģenerālsekretāra aicinājumu Krievijai izbeigt agresiju.
3. *ATZĪMĒ*, ka Programmas 2030. gadam īstenošana ir sasniegusi vidusposmu, un *PAUŽ BAŽAS* par ANO ģenerālsekretāra IAM progresa ziņojuma konstatējumiem, kas apstiprina, ka līdzšinējie globālie centieni ir izrādījušies nepietiekami. *UZSVER*, ka darbs ierastajā kārtībā nebūs pietiekams un ka ir vajadzīgi pierādījumus balstīti un revolucionāri transformatīvi intervences pasākumi un lielāka noturība pret turpmākām krīzēm. *ATZĪST*, ka ir jāpastiprina centieni, un *MUDINA* starptautisko sabiedrību paātrināt progresu un pildīt globālās kolektīvās saistības un darbības.

GATAVOJOTIES IAM SAMITAM, EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

4. *ATZĪST*, ka pasaule saskaras ar pieaugošu ģeopolitisko spriedzi. *ATKĀRTOTI PAUŽ* stingru atbalstu spēcīgam, noteikumos balstītam multilaterālismam, kura centrā ir ANO. Šajā sakarībā *ATZINĪGI VĒRTĒ* iespēju, ko sniedz IAM samits un citas augsta līmeņa sanāksmes, lai radītu nepieciešamo impulsu nolūkā stiprināt daudzpusējo sistēmu un paātrināt progresu IAM sasniegšanā. Šajā sakarībā *AICINA* nodrošināt augsta līmeņa līdzdalību IAM samitā.
5. *ATZĪST* zinātnes izšķirošo nozīmi Programmas 2030. gadam īstenošanas statusa novērtēšanā, kā arī zinātnes nozīmi galveno pierādījumos balstītu risinājumu apzināšanā. *AICINA* īpašu uzmanību pievērst 2023. gada globālajam ilgtspējīgas attīstības ziņojumam (*GSDR*) un ieteikumiem, kas tajā norādīti kā galvenie attiecībā uz transformatīvām pārmaiņām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu IAM. Jo īpaši *AICINA* Komisiju pilnībā ņemt tās vērā savos attiecīgajos politikas plānošanas procesos.
6. *UZSVER*, ka ir ārkārtīgi svarīgi pastiprināt finanšu resursu mobilizāciju no visiem avotiem, piemēram, publisko un privāto finansējumu un starptautiskos resursus, atbilstoši Adisabebas rīcības programmai. *UZSVER*, ka ir ārkārtīgi svarīgi uzlabot pašreizējās finanšu plūsmas un likvidēt šķēršļus iespējamām plūsmām, lai jaunattīstības valstis varētu sasniegt IAM, jo īpaši tās valstis, kurās valda nestabilitāte un kuras ir ārkārtīgi neaizsargātas.
7. *PAUŽ* atbalstu starptautiskās finanšu arhitektūras reformai, kas palīdz visneaizsargātākajiem, vienlaikus aizsargājot globālos sabiedriskos labumus. *ATZĪST* impulsu, ko sniegušas dažādas esošās iniciatīvas, piemēram, Bridžtaunas programma, ANO ģenerālsēkretāra IAM stimulu plāns un Parīzes samits par jaunu finanšu paktu, kas var sniegt nozīmīgu ieguldījumu IAM samitā, augsta līmeņa dialogā par attīstības finansēšanu, Pasaules Bankas grupas un Starptautiskā Valūtas fonda ikgadējās sanāksmēs, kā arī *COP 28*.

8. *ATZINĪGI VĒRTĒ* aicinājumu visām ieinteresētajām personām starptautiskajās finanšu iestādēs (*IFI*) reformēt daudzpusējās attīstības banku praksi un prioritātes, lai sistemātiski risinātu globālās problēmas, vienlaikus turpinot koncentrēties uz nabadzības mazināšanu un kopīgu labklājību. Turklāt *ATZINĪGI VĒRTĒ* aicinājumu panākt, lai visas finanšu plūsmas būtu saskaņotas ar globālo sabiedrisko labumu aizsardzību, tostarp klimatneitralitātes un klimatnoturīgas attīstības virzību atbilstoši Parīzes nolīgumam un virzībā uz IAM sasniegšanu. *MUDINA* arī DAB nostiprināt tehniskās speciālās zināšanas, instrumentus un stimulu struktūru, ko tās piedāvā jaunattīstības valstīm, lai cita starpā izstrādātu enerģētikas pārkārtošanas projektus, kuri piesaistīs vietējos un ārvalstu privātos ieguldītājus.
9. *ATZĪST* starptautiskās sadarbības izšķirošo nozīmi un to, ka oficiālā attīstības palīdzība (OAP) joprojām ir nozīmīgs finansējuma avots, lai panāktu progresu IAM sasniegšanā. *ATGĀDINA*, ka ES un tās dalībvalstis joprojām ir pasaulē lielākais OAP sniedzējs, un *ATKĀRTOTI APSTIPRINA* ES kolektīvo apņemšanos kā OAP piešķirt 0,7 % no nacionālā kopienākuma (NKI).
10. *UZSVER*, ka stratēģija "*Global Gateway*" tiešā veidā veicinās vairāku savstarpēji saistītu IAM sasniegšanu, ņemot vērā, ka tā ir ES piedāvājums un efektīvs ieguldījums, lai stiprinātu īstenošanas līdzekļus un atjaunotu globālās partnerības, veicinot pārdomātus ieguldījumus kvalitatīvā infrastruktūrā, vienlaikus ievērojot visaugstākos sociālos un vides standartus, atbilstoši ES interesēm un vērtībām – tiesiskumam, cilvēktiesībām un starptautiskajām normām un standartiem.
11. *ATKĀRTOTI PAUŽ* atbalstu Apvienoto Nāciju Organizācijas attīstības reformai un *UZSVER*, cik svarīgi ir turpināt augsta līmeņa politiskos dialogus starp ANO un ES nolūkā palielināt sadarbību, koordināciju un to darbību un centienu efektivitāti.
12. *ATZINĪGI VĒRTĒ* ANO ģenerālsekretāra ziņojumu "Mūsu kopīgā programma" (*OCA*) un Augsta līmeņa konsultatīvās padomes efektīvas daudzpusējas sadarbības jautājumos (*HLAB*) ziņojumu.

13. *AICINA* ANO Sekretariātu turpmākajos procesos pēc *OCA* ziņojuma balstīties uz *GSDR* atziņām un ieteikumiem, tostarp uz *HLAB* ieteikumiem, lai nodrošinātu maksimālus panākumus Programmai 2030. gadam. Turklāt *AICINA* ANO Sekretariātu šajā sakarā uzturēt pastāvīgu dialogu ar ANO dalībvalstīm.

ATTIECĪBĀ UZ REGULĀRU PĀRSKATĪŠANU AUGSTA LĪMEŅA POLITISKĀ FORUMA IETVAROS EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

14. *UZSVER*, cik svarīgi ir godīgi, iekļaujoši, pierādījumos balstīti, uz darbību orientēti un uz nākotni vērsti pārskati par Programmas 2030. gadam īstenošanu. ES, kas ieņem vadošo pozīciju minētās programmas īstenošanā, šajā ziņā ir nozīmīga loma.
15. Šajā sakarībā *ATZINĪGI VĒRTĒ* to, ka Komisija ir pieņēmusi pirmo ES brīvprātīgo pārskatu (ES *VR*) par IAM īstenošanu un ka Augsta līmeņa politiskajā forumā 2023. gada jūlijā tā nāks klajā ar to. *MUDINA* Komisiju izmantot ES *VR* kā līdzekli, lai veicinātu izpratni un vēl vairāk stiprinātu īstenošanu reģionālā, valsts un vietējā līmenī.
16. *ATZĪMĒ*, ka ES *VR* galvenokārt ir ziņojums, kura mērķis ir novērtēt līdzšinējos sasniegumus un apzināt problēmas un trūkumus, un *UZSVER*, ka ir steidzami jāpanāk turpmāks progress attiecībā uz integrētu, stratēģisku, vērienīgu un visaptverošu ES pieeju IAM īstenošanai līdz 2030. gadam un turpmāk. *ATKĀRTOTI PAUŽ* aicinājumu izstrādāt visaptverošu īstenošanas stratēģiju. Tam būtu jārada apstākļi un jāļauj turpmākajām Komisijām, jo īpaši nākamajai 2024.–2029. gada Komisijai, steidzami virzīties uz priekšu, lai risinātu IAM īstenošanu visos līmeņos, galveno uzmanību pievēršot trūkumiem un risinot savstarpējās saiknes, sinerģijas un kompromisus saskaņā ar Programmu 2030. gadam.
17. Šajos centienos *ATZINĪGI VĒRTĒ* ES *VR* stratēģisko pārskatu par ES saistībām un mērķrādītājiem attiecībā uz IAM sasniegšanu, tostarp kvantitatīvus un laikā ierobežotus mērķrādītājus 2030. gadam un norādes par darbībām, kas jāveic, lai turpinātu Programmas 2030. gadam īstenošanu, jo īpaši, gaidot nākamās Komisijas politiskās prioritātes. Tomēr *MUDINA* Komisiju skaidrāk noteikt, cik lielā mērā pašreizējās ES saistības un mērķrādītāji ir pietiekami, lai Programmu 2030. gadam īstenotu ES līmenī. *ATZĪMĒ*, ka visaptveroša īstenošanas stratēģija varētu sniegt iespēju šādu noteikšanu veikt.

18. *AICINA* Komisiju vismaz reizi četros gados un ne vēlāk kā pirms nākamā IAM samita iesniegt jaunu brīvprātīgo pārskatu par to, kā ES iekšēji un ārēji īsteno IAM. Saistībā ar šiem centieniem *AICINA* Komisiju nākamā ES VR sagatavošanai izveidot savlaicīgu, atklātu, pārredzamu un daudzlīmeņu līdzdalības procesu, kurā būtu aktīvi iesaistīta Padome un notiktu cieša apspriešanās ar svarīgākajām ieinteresētajām personām un Eiropas Parlamentu, atbilstoši ANO pamatnostādņēm. *PAUŽ GANDARĪJUMU* par to, ka ES VR ietver uz nākotni vērstus elementus, bet *UZSVĒR*, ka nākamajiem ES VR būtu jāpastiprina to nozīme kā uz nākotni vērstam politikas projektam un instrumentam, ar ko paredzēts īstenot transformatīvas rīcībpolitikas.
19. *ATKĀRTOTI PAUŽ* ES stingro apņemšanos nodrošināt politikas saskaņotību ilgtspējīgai attīstībai (*PCSD*) atbilstoši 2019. gada ESAO ministru ieteikumiem. Šajā sakarībā *AICINA* nākamajos ES VR turpināt izstrādāt vispusīgāku un kritiskāku novērtējumu par sasniegumiem, kā arī par trūkumiem attiecībā uz politikas saskaņotību ES iekšējās un ārējās darbībās, tostarp par potenciālajām sinerģijām un kompromisiem, īpaši ņemot vērā ietekmi uz partnervalstīm.
20. Šajā sakarībā *AICINA Eurostat* iekļaut uzlabotu analīzi par iekšpolitikas un ārpolitikas plašāku ietekmi, tostarp par dažādu IAM savstarpējām saiknēm, un par iekšējo pasākumu ietekmi partnervalstīs, kā paredzēts 17.14. IAM. Turklāt *MUDINA Eurostat* gada ziņojumā īpašu uzmanību pievērst ES rīcībpolitiku ietekmei uz galvenajām transformatīvajām pārmaiņām, kas izklāstītas 2023. gada *GSDR* ziņojumā.
21. *ATKĀRTOTI PAUŽ*, cik svarīgi ir iekļaujoši un pārredzami pārskatīšanas procesi, kas atbilst vispārējam principam par neviena neatstāšanu novārtā, kā arī ilgtspējīgas attīstības trīs aspektu – ekonomiskā, sociālā un vides aspekta – līdzsvarošana. Šajā sakarībā *ATZINĪGI VĒRTĒ* apspriešanos, ko Komisija ir veikusi ar Padomi un ieinteresētajām personām, izstrādājot ES VR, bet, ņemot vērā iestāžu funkcijas un prerogatīvas, *LŪDZ* pastiprināt centienus un palielināt pārredzamību, lai nodrošinātu, ka nākamajās pārskatīšanās tiek pienācīgi atspoguļots iznākums apspriedēm ar ieinteresētajām personām.

LAI STIPRINĀTU DARBU UN DIALOGU STARP PADOMI UN KOMISIJU, EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

22. Ņemot vērā nākamo septiņu gadu izšķirošo nozīmi, *UZSVĒR*, cik svarīgi ir stiprināt pastāvīgu saskarsmi un sadarbību starp Komisiju, tostarp *Eurostat*, un Padomi, kā arī ar Eiropas Parlamentu, Eiropas Ārējās darbības dienestu, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, lai tādējādi paātrinātu IAM kolektīvu īstenošanu ES līmenī un uzlabotu *PCSD*.
23. Pamatojoties uz regulāru strukturētu dialogu ar Komisiju saistībā ar Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu, *APŅEMAS* arī izpētīt, kā vislabāk izveidot strukturētu ikgadēju darba ciklu IAM īstenošanai Padomē, sākot ar Komisijas gada darba programmas publicēšanu. *IĒROSINA* izmēģinājuma gadu sākt ar Komisijas 2024. gada darba programmas publicēšanu.
24. *APŅEMAS* veikt turpmākus pasākumus saistībā ar *Eurostat* gada ziņojumu, sniedzot rakstisku ieteikumu Komisijai, lai nodrošinātu saskaņotus turpmākos pasākumus attiecībā uz IAM, kas uzrāda mērenas vai negatīvas tendences, kuras Komisijai vajadzētu ņemt vērā, izstrādājot savu gada darba programmu. *ATKĀRTOTI APSTIPRINA* jaunākajā kopīgajā deklarācijā par ES likumdošanas prioritātēm pausto apņemšanos paātrināt Programmas 2030. gadam īstenošanu un *APŅEMAS* nodrošināt, ka pastāvīgajā dialogā ar Komisiju pirms Komisijas gada darba programmas pieņemšanas, pamatojoties uz jaunāko *Eurostat* uzraudzības ziņojumu, pienācīgi tiek ņemta vērā IAM īstenošana.
25. *APŅEMAS* analizēt Komisijas gada darba programmā izraudzītos tiesību aktu priekšlikumus, kuriem ir vislielākā ietekme uz IAM, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kas uzrāda mērenas vai negatīvas tendences. *AICINA* Komisiju nākt klajā ar veidu, kā ietekmes novērtējumus, kas pievienoti izraudzītajiem tiesību aktu priekšlikumiem, ir integrēti IAM saskaņā ar 2021. gadā pārskatīto labāka regulējuma politikas sistēmu, lai Padomei būtu vieglāk apsvērt Komisijas veikto analīzi. Ņemot vērā ietekmes novērtējumus, *APŅEMAS* iepazīstināt ar analīzi, kas veikta par konkrētajiem priekšlikumiem un to ietekmi uz IAM, iesniedzot rakstisku ieteikumu attiecīgajām Padomes struktūrām.

26. *ATZĪST*, ka Eiropas pusgada ekonomikas un sociālās politikas koordinēšanas un uzraudzības satvars ir svarīgs instruments, lai saskaņotu iekšējās rīcībpolitikas ar Programmu 2030. gadam, un tādēļ *AICINA* Komisiju apsvērt šā procesa starpposma novērtējumu kā ieguldījumu integrētā, stratēģiskā, vērienīgā un visaptverošā ES pieejā Programmas 2030. gada īstenošanai. Turklāt *ATZĪST*, cik svarīgi ir prognozējoši rīki, piemēram, prognozēšanas metodes, kas būtu pakāpeniski jāuzlabo, lai risinātu problēmas un vājās vietas Programmas 2030. gadam īstenošanā.

**LAI STIPRINĀTU VISU SABIEDRĪBU APTVEROŠU PIEEJU ATTIECĪBĀ UZ
ĪSTENOŠANU, EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME**

27. *UZSVER*, ka Programmas 2030. gadam īstenošana ir kopīga atbildība, kam nepieciešama cilvēktiesībās balstīta visu sabiedrību aptveroša pieeja, kas nodrošina, ka neviens netiek atstāts novārtā un ka vispirms tiek sasniegti tie, kuriem klājas visgrūtāk, un tādēļ *ATZĪST*, ka ir jāstiprina Padomes un ieinteresēto personu sadarbība IAM īstenošanā, lai pastiprinātu vienotību un palielinātu pamanāmību kopīgajam darbam, kas tiek veikts nolūkā paātrināt Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanu.
28. Šajā sakarībā *MUDINA* Komisiju atjaunot īpašu pastāvīgo apspriešanās platformu, kura iesaistītu plašu ieinteresēto personu loku ES darbā saistībā ar IAM gan ES, gan globālā līmenī un kurā būtu iekļaujošs un reprezentatīvs dalībnieku sastāvs, lai veicinātu visu sabiedrību aptverošu pieeju nolūkā uzlabot rīcību un panākumu gūšanu IAM sasniegšanā. *IEROSINA* šādu platformu iesaistīt IAM īstenošanas uzraudzībā ES līmenī un turpmākajos ES brīvprātīgajos pārskatos Augsta līmeņa politiskā foruma ietvaros. *AICINA* Komisiju nākt klajā un balstīties uz atziņām, kas gūtas no iepriekšējās daudzpusējās ieinteresēto personu platformas.
29. *ATZĪST*, cik svarīgi ir veicināt informācijas apmaiņu un savstarpēju mācīšanos starp dalībvalstīm, tostarp, izmantojot esošos tīklus, instrumentus un prakses kopienas, arī tādēļ, lai varētu veidot alianses un uzlabot kolektīvo rīcību IAM īstenošanas nolūkā.

30. *UZSVER*, cik svarīga ir cieša sadarbība Padomē, jo īpaši konkrētos cikliskos procesos, piemēram, sagatavojot galvenos politiskos vēstījumus pirms katra ikgadējā Augsta līmeņa politiskā foruma. *IEROSINA* pavasara sākumā panākt vienošanos par galvenajiem politiskajiem vēstījumiem, kurus ES aktori varētu brīvprātīgi izmantot virknē pasākumu pirms katra ikgadējā Augsta līmeņa politiskā foruma. Turklāt *IEROSINA*, ka galvenos politiskos vēstījumus apstiprina Padome.
-